

Broedgeval van Grauwe Kiekendief in de Dollardpolders

Ben Koks en Kees Koffijberg

Hoewel exact cijfermateriaal ontbreekt, moet de Grauwe Kiekendief in de Groningse akkerbouwgebieden ooit een normale verschijning zijn geweest. De laatste decennia zijn nog slechts enkele broedgevallen in bouwland gevonden (Boekema et al. 1983). Wel heeft de soort langer stand gehouden bij het Zuidlaardermeer en in het Lauwersmeer. Dit laatste gebied is tegenwoordig met enkele paren het belangrijkste broedterrein in Nederland, zij het dat van een normale populatie in Nederland nauwelijks nog gesproken kan worden.

In mei/juni 1990 werden steeds sterker wordende 'geruchten' opgevangen over een mogelijk broedgeval van Grauwe Kiekendieven in de Carel Coenraadpolder, aan de Dollard. Nadere inspectie leverde steeds sterker wordende aanwijzingen voor een nest op. Een vervelende bijkomstigheid was dat het mogelijke nest in een perceel luzerne lag, dat binnen zeer afzienbare tijd gemaaid zou worden. Hierop werd direct contact gezocht met de grasdrogerij 'BV Oldambt' in Oostwold, en kon de afspraak worden gemaakt dat een blok van 40 x 40 meter rond het nest niet gemaaid zou worden.

Op 29 juni, 3 dagen voor het maaien, werd na enig struinwerk voor het eerst de exacte nestlocatie opgespoord. In het nest, dat bestond uit een rommelig hoopje dood plantmateriaal, lagen 3 eieren. Het vrouwtje zat dusdanig vast te broeden, dat zelfs het maaien waarschijnlijk geen enkel verstoring effect heeft gehad. Op 4 juli werden de markeringsvlaggen vlak voor het maaien waren geplaatst, verwijderd. Het vrouwtje zat nog steeds vast te broeden. Op 12 juli werd voor de laatste maal het nest gecontroleerd, met als resultaat één pasgeboren kuiken en twee eieren,

waarvan één aangepikt. Rekening houdend met een broedduur van gemiddeld 23-29 dagen per ei (Cramp & Simmons 1980) moet het eerste ei zijn gelegd rond 14 juni. Op 28 juli werden in het blok welig bloeiende luzerne 3 kuikens aangetroffen die vervolgens werden geringd. Alle jongen zijn vliegvlug geworden en werden in augustus boven de Dollardkwelder waargenomen.

Naast het hierboven beschreven geval, werden ook elders in Nederland in 1990 broedende Grauwe Kieken in bouwland gemeld (ca. 3 paar in Z.-Flevoland, med. Menno Zijlstra). Ook bij Nieuw Beerta werd in juli een 'verdacht' paar waargenomen, waarvan de mogelijke nestplaats (in een perceel wintergerst) echter reeds was geoogst. De kleine opleving in de populatie Grauwe Kiekendieven houdt mogelijk verband met het (plaatselijk) grote aanbod aan muizen (eigen waarneming, Nico Beemster, Menno Zijlstra). Ook andere roofvogels, zoals Bruine Kiekendief en Torenvalk, hebben hier van geprofiteerd.

Als blijk van waardering voor de soepele manier waarop de directie van grasdrogerij 'BV Oldambt' medewerking verleende om het broedsel van de Grauwe Kiekendieven in de CC-polder succesvol te doen verlopen, is namens Avifauna Groningen een exemplaar van het boek 'Vogels van Groningen' en het verslag van de Werkgroep Akkervogels overhandigd.

Literatuur

Boekema E.J., P. Glas & J.B. Hulscher (1983): De vogels van de provincie Groningen. Wolters-Noordhoff/Bouma's Boekhuis, Groningen.

Cramp S. & K.E.L. Simmons (eds.) (1980): The Birds of the Western Palearctic, vol. 2. Oxford University Press, Oxford.